Pécsi Ítélőtábla, mint másodfokú bíróság
Bf.I.82/2012/7.szám

A Pécsi Ítélőtábla Pécsett, a 2012. évi április hó 24. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság a hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás bűntette és más bűncselekmény miatt **I.rendű vádlottés társa** ellen indult büntetőügyben a Szekszárdi Törvényszék 8.B.33/2011/18. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy

- I. r. vádlottal szemben mellőzi a büntetés kiszabását és a vádlottat 2 (kettő) évre próbára bocsátja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Szekszárdi Törvényszék 8.B.33/2011/18.számú, 2012. január 16. napján kelt ítéletével azI. r. vádlottat bűnsegédként, hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás bűntette miatt 150 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Egy napi tétel összegét 2500 forintban állapította meg, így a vádlottal szemben összesen 375.000 forint pénzbüntetést szabott ki.
AII. r. vádlottat hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás bűntette és könnyű testi sértés vétsége miatt halmazati büntetésül 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét 2500 forintban állapította meg; így a vádlottal szemben összesen 500.000 forint pénzbüntetést szabott ki.

Az elsőfokú bíróság az I. és II. r. vádlottakat jogellenes fogvatartás bűntettének és közokirat-hamisítás bűntettének a vádja alól felmentette, mindkét vádlott részére a pénzbüntetés megfizetésére részletfizetést engedélyezett és kötelezte a vádlottakat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A megyei bíróság ítélete ellen a vádlottak és védőik felmentés végett jelentettek be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában az elsőfokú bíróság jogorvoslattal megtámadott határozatának helybenhagyására tett indítványt.

Az I.r. vádlott védője a nyilvános ülésen a felmentésért bejelentett védelmi fellebbezést fenntartva, másodlagosan az I.r. vádlottal szemben alkalmazott joghátrány enyhítésére is indítványt tett.

A II.r. vádlott védője a felmentés végett bejelentett fellebbezés fenntartása mellett másodlagosan bizonyítás elrendelését, harmadlagosan az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését indítványozta.

A védelmi jogorvoslati kérelmek alapján eljárva a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be.348.§ (1) bekezdése alapján felülbírálta, kivéve a jogellenes fogvatartás bűntette és közokirat-hamisítás bűntette tekintetében hozott felmentő rendelkezéseket, azokat ugyanis fellebbezés nem támadta.

A felülbírálat során az ítélőtábla megállapította, hogy a törvényszék a szükséges és lehetséges bizonyítást lefolytatta, az ügyben fellelhető bizonyítékokat beszerezte és értékelte, indokolási kötelezettségének is mindenben eleget tett.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a tényállást alapvetően a vádlottak bűnösségüket tagadó vallomása alapján állapította meg. Kizárólag abban a körben nem fogadta el az I.rendű vádlottés a II.rendű vádlott nevevédekezését, ahol vallomásukat objektív bizonyíték cáfolta. A törvényszék rendkívül részletesen és körültekintően kihallgatta azokat a személyeket, akik a vádbeli eseményekről tudomással bírtak, de kihallgatta valamennyi, a vád és védelem által bejelentett olyan tanút is, akik akárcsak közvetett módon szereztek információt a vádbeli eseményekről.
Ezen túlmenően az igazságügyi orvos-szakértő rendkívül részletes és körültekintő meghallgatása mellett kihallgatta a bíróság a Tolna Megyei Rendőr-főkapitányságon instruktorként dolgozó **tanú1**-t, aki a kényszerintézkedések alkalmazásának módszertanával foglalkozik. A tanú a gumibot használatáról, a használat szabályozásairól, annak módjáról tett vallomást. A tanú vallomása nem állt ellentétben az orvos-szakértői véleménnyel.

E vallomásokat összevetve az eljárás egyéb adataival is, az elsőfokú bíróság aggálymentes, megnyugtató tényállást állapított meg, mely a bizonyítékok logikus és okszerű mérlegelésén alapult. A megállapított tényállást a másodfokú eljárás során a II. r. vádlott és védőjének fellebbezése már nem is támadta.

Az eljárás során kihallgatott **szakértő1** orvos-szakértő és **tanú1** együttes kihallgatása nem eredményezne a lefolytatott bizonyítást érdemben befolyásoló bizonyítékokat.
Mindezekre figyelemmel további bizonyítás elrendelésétől nem várható eltérő tényállás megállapítása, ezért sem a bizonyítás elrendelésére, sem az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítvány nem megalapozott.

A vádlottak cselekményének büntetőjogi értékelésekor nem lehet figyelmen kívül hagyni azt az elsőfokú bíróság által is nyomatékosan hivatkozott körülményt, hogy az ügy sértettje a rendőrök előtt ismert, többszörösen büntetett előéletű, több alkalommal közlekedési szabálysértést is elkövető személy volt, aki a korábbi rendőri intézkedések során kifogásolható magatartást tanúsított.
A vádbeli időpontban 2010. október 23-án éjfél előtt a sértett olyan útvonalon haladt, amely úti céljához képest jelentős kitérőt jelentett. A sértett előéletére, a rendőri intézkedés időpontjára és körülményeire tekintettel a vádlottakban alappal merült fel, hogy a sértett gépkocsijának csomagtartóját átvizsgálják. Az irányadó tényállás szerint a rendőri intézkedés során a sértett fellépése teremtett feszültséget, hiszen ő volt az, aki sértő kifejezést használt a vele szemben intézkedő vádlottakkal szemben. Ezt ugyan a vádlottak által becsatolt hangfelvétel nem tartalmazza, de az a tény, hogy az I. r. vádlott hangfelvételt készített, arra utal, hogy a sértett fellépése indokot szolgáltatott az intézkedés során elhangzottak rögzítésére.

Önmagában a sértett kifogásolható magatartása, a rendőröket szidalmazó, becsmérlő kifejezései, a vádlottak által alkalmazott kényszerítő eszközök használatát nem indokolták. A rendőröknek működésük során számos esetben szembesülniük kell azzal, hogy jogszerű és törvényes keretek között történő fellépésük is indulatokat vált ki az intézkedés alá vont személyekből. A közhatalmi feladatokat gyakorló rendőrök részére a törvények megfelelő eszközöket biztosítanak a jogszabályok betartására. Ezek közé tartozik a testi kényszer, valamint különböző kényszerítő eszközök használata is, amelyeknek az alkalmazása azonban szigorú szabályokhoz kötött. A rendőrök intézkedéseik során a velük szemben kifogásolható magatartást tanúsító személyekkel szemben sem léphetnek fel önkényesen, intézkedésüket minden esetben a rendőrségi törvényben szabályozott módon kell lefolytatniuk. Ha a rendőr az őt ért sérelmet akár erőszak alkalmazásával, akár más módon megtorolja, maga is a jogtalanság talajára lép és nincs különbség az ő magatartása és annak a személynek a magatartása között, akivel szemben fellépni szándékozott.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra figyelemmel a vádlottak intézkedése addig a pontig jogszerű volt, amíg a sértett a földre került. Miután a **sértett** részben a rendőri felszólításnak eleget téve, részben a II. r. vádlott gumibottal történő ütéseinek a következtében a földre került, a vádlottak által alkalmazott kényszerítő eszköz alkalmazásának indoka megszűnt. Így a II. r. vádlott által a sértettre mért hat gumibot ütés, mely a sértett bal combját érte, már nem jogszerűen

alkalmazott kényszerítő eszköz volt, hanem a sértett indokolatlan bántalmazása, ami hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazásnak minősül.

Az I. r. vádlott védője hivatkozott arra, hogy az események gyors lezajlása és a vádlottak, valamint a sértett között az intézkedés során kialakult stresszhelyzet miatt az I.rendű vádlottképtelen volt megfelelő gyorsasággal reagálni és beavatkozni, erre az adott helyen ideje sem volt, ezért a II.r. vádlott által megvalósított cselekményben bűnsegédkénti felelősségre vonása téves.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint ez a védelmi érvelés nem helytálló. Tekintettel arra, hogy az I.rendű vádlotta jogait és kötelességeit ismerő rendőr volt, aki az adott intézkedés során elöljárója is volt a II. r. vádlottnak, bűncselekmény elkövetésekor játszott szerepét másként kell értelmezni, mint egy átlagos állampolgár esetében. Az I. r. vádlottnak abban a pillanatban, amint észlelte, hogy társa a már földön fekvő és ellenállásra nem képes sértettet megüti, vagy meg akarja ütni, azonnal fel kellett volna lépnie és akár szóbeli utasítással, akár tettleg beavatkozva megakadályozni a bántalmazást, vagy elhárítani annak további folytatását. Mivel ezt az I. r. vádlott elmulasztotta, így a vele szemben, mint hivatalos személlyel, rendőrrel szemben támasztott magasabb szintű követelményeknek nem tett eleget. Az elsőfokú bíróság ezért állapította meg bűnösségét a II.r. vádlott által hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás bűntette bűnsegédjeként.

A büntetés kiszabását meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel és a súlyúknak megfelelően értékelte. Nem vette azonban kellően figyelembe a vádlottak cselekménye közötti különbséget, ezért a két vádlottal szemben alkalmazott joghátrány nincs arányban. Az I. r. vádlott mulasztással valósította meg a bűncselekményt, magatartásának tárgyi súlya nem tekinthető olyan jelentősnek, hogy a javára értékelt enyhítő körülmények mellett vele szemben büntetést kelljen kiszabni.
Ezért a másodfokú bíróság az I.rendű vádlottal szemben a büntetés kiszabását mellőzte és őt a Btk.72.§ (1) és (5) bekezdése alapján kettő évre próbára bocsátotta.

A II. r. vádlottal szemben az elsőfokú bíróság a halmazati elkövetésre is figyelemmel mértéktartó napi tételszámú pénzbüntetést szabott ki. Az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott büntetésnél az egy napi tétel összegét a törvényi minimumban állapította meg, így a II. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés szükséges, de egyben indokolt is, ezért annak enyhítésére a másodfokú bíróság nem látott indokot.

A fentiek szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése tekintetében az I.r. vádlott vonatkozásában megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

P é c s, 2012. április 24.

Dr. Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr. Tóth Sándor s.k. előadó bíró, Dr. Túri Tamás s.k. bíró

A Szekszárdi Törvényszék 8.B.33/2011/18.számú ítélete a Pécsi Ítélőtábla Bf.I.82/2012/7.számú ítéletében írt változtatással 2012. április 24. napján mindkét vádlott
vonatkozásában jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Dr. Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke